Raadsvoorstel

Onderwerp	Jaarrekening 2021
Zaakid	2022-030404
Auteur	Esmeralda Walden +31793469401 e.m.walden@zoetermeer.nl
Gemeentesecretaris	Huykman, B.J.D.
Directeur	A. Quentin
Portefeuillehouder	Wethouder Iedema
Medeverantwoordelijke(n)	

Uiterste behandeldatum (+ reden)	13 juni, om de uitkomsten van de jaarstukken mee te kunnen nemen in het voorjaarsdebat. Daarnaast moeten de jaarstukken (inclusief controleverklaring van de accountant) uiterlijk 15 juli bij de provincie zijn ingediend.
Programma(s)	Alle
Eerdere besluitvorming	
Samenvatting	Conform art. 197 van de Gemeentewet legt het college met de jaarstukken 2021 verantwoording af aan de raad over het gevoerde bestuur van het voorbije jaar. Het jaarverslag en de jaarrekening zijn samengevoegd in één document: de jaarstukken. Naast het vaststellen van de jaarstukken en het resultaat 2021 zijn de voorstellen voor resultaatbestemming en -dekking en budgetoverheveling meegenomen bij de Perspectiefnota.
Bijlagen	1. Jaarstukken 2021 2. Bijlage producten en prestaties 3. 213a onderzoek formatie en kosten van overhead 4. Concept accountantsverslag 5. Collegereactie concept accountantsverslag

Raadsbesluit (2022-030404)

Raadsvoorstel Jaarrekening 2021

De raad van de gemeente Zoetermeer;
Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 19 april 2022

besluit

1. De jaarstukken 2021 onder voorbehoud van een goedkeurende accountantsverklaring vast te stellen
2. Het batig saldo van € 15.312.068 toe te voegen aan de Vrij inzetbare reserve
3. Bij de Perspectiefnota het resultaat te bestemmen

Over dit besluit geen referendum mogelijk te maken, omdat het de vaststelling van de rekening betreft. Dit besluit treedt in werking de dag na de bekendmaking daarvan.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad op 13 juni 2022

de griffier, de voorzitter,

drs. R. Blokland MCM drs. M.J. Bezuijen

Toelichting

Met het aanbieden van de jaarstukken legt het college verantwoording af over het door hem gevoerde bestuur over het voorbije jaar. De jaarstukken vormen het laatste onderdeel van de jaarlijkse planning- en controlcyclus. Deze verantwoording volgt op eerdere tussentijdse verantwoordingen op hoofdlijnen in de Tussenberichten.

De jaarstukken bestaan uit:

- De jaarstukken waarin het jaarverslag en de jaarrekening zijn opgenomen;
- De verslagen van de onderzoeken formatie en kosten overhead (213a-onderzoeken, Gemeentewet artikel 197).

De formele grondslag voor de jaarstukken ligt vast in de Gemeentewet.

Naast de Gemeentewet schrijft het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) voor een groot aantal onderdelen de inhoud van de jaarstukken –en dan met name het onderdeel jaarrekening– voor.

De jaarstukken zijn als bijlage bij dit voorstel gevoegd.

In 2021 heeft het college een onderzoek ex art 213a Gemeentewet (periodiek onderzoek naar doelmatigheid en doeltreffendheid van het gevoerd bestuur) uitgevoerd. Het onderwerp betrof de formatie en kosten per taak in vergelijking tot andere gemeenten. Het onderzoeksrapport is op 14 maart 2022 aan de raad aangeboden. Rapporten van onderzoeken ex artikel 213a maken verplicht onderdeel uit van de jaarstukken. Het rapport is als aparte bijlage aan de jaarstukken toegevoegd.

De jaarstukken zijn - zodra deze aan de raad worden verstrekt - via het digitaal portaal te lezen. Het adres voor de website/digitaal portaal is: https://zoetermeer.begrotingsapp.nl/

Bijzonder jaar 2021

Ook het jaar 2021 stond voor een belangrijk deel in het teken van het COVID-19 virus. Dit betekende dat veel aandacht was gericht op het bestrijden van het virus zelf. Daarnaast is veel tijd besteed aan het beperken van de gevolgen van de maatregelen die met het indammen van het virus samenhangen. Zoals aanpassingen in de openbare ruimte, ondersteuning van de GGD en maatregelen naar aanleiding van de extra drukte op het zelfbrengdepot. Verder natuurlijk de ondersteuning aan instellingen en bedrijven waar vanwege de lockdown de omzet sterk verminderde. Ook veel inzet op communicatie in de stad en de automatisering binnen de gemeentelijke organisatie om de publieke dienstverlening zo veel als mogelijk in stand te houden.

Financiële afwijkingen en COVID-19

Een neveneffect van COVID-19 is dat veel gemeentelijke dienstverlening niet geheel kon worden uitgevoerd. De maatregelen van het kabinet ter bestrijding van de pandemie, zoals de lockdown, en de maatregelen in de vorm van steun aan bedrijfsleven zijn van invloed geweest op het beroep dat inwoners/bedrijven op de reguliere dienstverlening hebben gedaan of konden doen. Soms was minder nodig, soms waren activiteiten niet mogelijk of toegestaan. Voorbeelden zijn in de toelichtingen van de jaarrekening terug te vinden als minder beroep op leenbijstand, minder gebruik Zoetermeerpas, minder evenementen en lagere kosten voor huur van ambtelijke vergaderlocaties. Het Rijk vergoedde verreweg de meeste extra kosten. Het Rijk verstrekte ook compensatie voor de kosten afvalverwerking en lagere inkomsten toeristenbelasting en parkeeropbrengsten. Door deze compensatie bleef de inzet van de gemeentelijke middelen hiervoor veel lager dan verwacht.

In de jaarrekening kan ongeveer € 2,5 mln. worden toegerekend aan nog niet uitgevoerde activiteiten als gevolg van corona. Het budget van € 5 mln. voor gemeentelijk beleid is voor € 296.000 aangesproken. De dekking voor dit budget betreft een aanwending van de bestemmingsreserve Eneco. Van het beschikbare gestelde budget resteert eind 2021 nog een bedrag van € 4.400.000. De onderuitputting in de jaarstukken als gevolg van COVID-19 zal in het voorstel tot resultaatbestemming in de Perspectiefnota worden betrokken.

In de volgende paragraaf duiden we het rekeningresultaat op hoofdlijn.

Financiële afwijkingen en structurele doorwerking
Het financieel rekeningresultaat betreft voor het overgrote deel incidentele mee- en tegenvallers. Het structureel begrotingsbeeld blijft onverminderd negatief. Met andere woorden: een incidentele meevaller is helaas geen oplossing een structureel probleem.

In de ontwikkeling van de kosten van de jeugd en de Wmo zit nog weinig verandering. De kosten van specialistische jeugdhulp zijn hoger dan verwacht, wat leidt tot een negatief saldo. Daartegenover staat een positief saldo voor preventie jeugd en maatwerk jeugd. Er is ook een overschot op maatwerkvoorzieningen. Dit komt doordat er in 2021 budget ter beschikking is gesteld voor extra vervangingskosten van Wmo-hulpmiddelen. Daarnaast is er een aantal voordelen in onderdelen van de algemene voorzieningen van de Wmo.
In de Perspectiefnota 2023 lichten wij het begrotingsbeeld voor 2022/23 en de langere termijn toe.

Rekeningresultaat
Het rekeningresultaat 2021 is financieel positief. In dit voorstel wordt het resultaat vastgesteld. Daarnaast wordt - in de duiding van het resultaat - vooruitgeblikt op het bestemmingsvoorstel. Geplande activiteiten die niet uitgevoerd konden worden, beïnvloeden het resultaat. In onderstaande tabel duiden we op hoofdlijn het resultaat ten opzichte van de verwachting in 2021.

Duiding rekeningresultaat op hoofdlijn		* € 1.000
Rekeningresultaat		15.312
Begroot resultaat		-9.577
Verschil ten opzichte van begroot resultaat		*24.889*
Totaal meldingen tussenberichten 1/2/3		5.717
Verbetering verwacht resultaat uitvoering begroting		*19.172*
Beoogde budgetoverhevelingen a.g.v. niet uitgevoerde taken	5.738	
Onderuitputting als gevolg van Covid-19 zonder budgetoverheveling	2.455	
Totale onderuitputting		*8.193*
Resultaat op basis van uitgevoerde taken		*10.979*

Het verschil tussen baten en lasten in 2021 - het rekeningresultaat - bedraagt € 15,312 mln. positief. De belangrijkste oorzaak van het positief rekeningresultaat is een voordeel van € 15,9 miljoen op de algemene uitkering. In de tussenberichten hebben we daarvan € 10,7 miljoen gemeld. Zo hebben we uiteindelijk ongeveer € 2 miljoen meer COVID-compensatie ontvangen dan verwacht.

Het resultaat is verder positief beïnvloed door activiteiten die niet geheel in 2021 zijn uitgevoerd en doorschuiven naar een volgend jaar.[1] Het gaat hierbij om een totaalbedrag van € 5,7 mln.

Daarnaast is voor een bedrag van € 2,5 mln. onderuitputting ontstaan als gevolg van Covid-19. Voorbeelden zijn in de toelichtingen van de jaarrekening terug te vinden als minder beroep op leenbijstand, minder gebruik Zoetermeerpas, minder evenementen en lagere kosten voor huur van ambtelijke vergaderlocaties. Van dit bedrag is de verwachting dat het nodig is om in 2022 de hogere lasten als gevolg van COVID-19 op te kunnen vangen. In bijlage 6 van de jaarrekening zijn de financiële gevolgen van Covid-19 toegelicht.

Het jaarrekeningresultaat van € 15,312 mln. wordt dus voor € 8,193 mln. positief beïnvloed door onderuitputting in de brede zin. Deze posten worden toegelicht in het voorstel resultaatbestemming bij de Perspectiefnota. Bij de Jaarstukken wordt hier geen besluit over genomen.

In de begroting 2021 was een begroot negatief saldo (na wijziging) van € 9,577 mln. opgenomen. In de Tussenberichten is die verwachting bijgesteld naar **€ 3,860 mln. negatief**. Het verschil tussen de verwachting en het in de jaarstukken gemelde resultaat (na bestemmingsvoorstel) bedraagt **€ 10,979 mln. positief.** De hoofdlijn van deze verbetering is toegelicht in het eerste hoofdstuk van de jaarstukken. En in meer detail in het onderdeel jaarrekening.

Jaarrekeningcontrole
De toets op een juiste toepassing van het BBV, gericht op het weergeven van een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van baten en lasten en van de activa en passiva, wordt in opdracht van de raad uitgevoerd door de externe accountant. De accountant controleert ook of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand gekomen zijn.

In opdracht van de raad is de jaarrekening 2021 gecontroleerd door Publieke Sector Accountants. Deze controle is nog niet afgerond. De accountant verwacht in de tweede helft van mei het definitieve accountantsverslag aan de raad aan te kunnen bieden.

Het voorlopige verslag van bevindingen van de accountant wordt eerder verwacht; dat verslag wordt met de collegereactie op 22 april aan de raad toegezonden.

De commissievergadering over de jaarrekening staat gepland op dinsdag 7 juni 2022. Het resultatendebat is gepland op maandag 13 juni 2022.

In de gemeentewet (artikel 200) is opgenomen dat het college de vastgestelde jaarrekening en het jaarverslag binnen twee weken na vaststelling, maar in ieder geval vóór 15 juli van het jaar, volgend op het begrotingsjaar, aan gedeputeerde staten zendt.

[1] Het bedrag van € 5,7 mln betreft 24 onderwerpen waarvan de grootste betrekking hebben op: arbeidsmarktregio Zuid-Holland 2,3 mln., verbetering dienstverlening nav toeslagenaffaire, € 0,8 mln., Bleiswijkseweg € 0,4 mln. en flankerend beleid € 0,4 mln.